

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 10ον - ΑΡΙΘΜ. 219

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1979

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Τηλεγράφημα τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν Α.Α. τὸν Πάπαν Ἰωάννην-Παῦλον Β' ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐπετείῳ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης 2
- Μήνυμα τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὴν ἐν Κρήτῃ Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Κ.Ε.Κ. 2

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἡ 8η Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν 4
- Ἡ πρώτη Συνεδρία τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς 7
- Ἀπόψεις τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου Β' περὶ Οἰκουμενισμοῦ 8
- Θεολογικαὶ δυσχέρειαι ἐντὸς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν χειροτονίαν τῶν γυναικῶν 9
- Ὁ ἑορτασμός τῆς 1600ῆς ἀμφιετηρίδος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου 10
- Ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις εἰς τὸ Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Σαμπεζύ 11
- Σύντομα νέα 11

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Νεαὶ ἐκδόσεις 12

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 14

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
ΤÉΛÉGR. ORTHODOXIA-GENÈVE * TÉL. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSÝ, 1292 CHAMBÉSÝ-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νὰ ἐνημερώνη τοὺς ἀναγνώστας τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευομένας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μὲ ἀπλήν ἔνδειξιν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Τηλεγράφημα τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου πρὸς τὴν Α.Α. τὸν Πάπαν Ἰωάννην-Παῦλον Β' ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐπετείῳ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης.

Ἐπ'εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου Β' εἰς τὸν θρόνον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος Α' ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν τὸ κάτωθι συγχαρητήριον καὶ εὐχετήριον τηλεγράφημα :

"Τῇ Αὐτοῦ Ἁγιότητι
τῷ Πάπα Ἰωάννη Παύλῳ Β'
Εἰς Βατικανόν

Μετὰ βαθείας ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ χαρᾶς χαιρετίζομεν τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου ἔτους τῆς λαμπρᾶς ἀρχιερατείας Ἰγῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ῥώμης, ἔτους πλήρους καρποφορίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ κόσμου Αὐτοῦ. Προσευχόμεθα ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς μακροημερεύσεως τῆς Ἰμετέρας σεβασμίας Ἁγιότητος, ὥστε, ἐνισχυομένη Αὐτὴ ἀπὸ Θεοῦ, νὰ ἀξιωθῇ νὰ ἴδῃ τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς δόξαν τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Πατριάρχης Δημήτριος

16 Ὀκτωβρίου 1979"

- Μήνυμα τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου πρὸς τὴν ἐν Κρήτῃ Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Σ.Ε.Ε.

Ἐπ'εὐκαιρίᾳ τῆς συνελθούσης ἐν Κρήτῃ ἀπὸ 18 ἕως 25 Ὀκτωβρίου ἐ.ε. ὀγδῶς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος Α' ἀπέστειλε πρὸς τοὺς συνέδρους τὸ κάτωθι χαιρετιστήριον μήνυμα :

"Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς μετὰ χαρᾶς καὶ τιμῆς χαιρετίζομεν ὑμᾶς, τοὺς Ἰθύνοντας τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν, τὰς συγκροτούσας αὐτὸ Ἐκκλησίας καὶ τοὺς παρόντας εἰς τὴν Η' ταύτην Γενικὴν Συνέλευσιν αὐτοῦ.

Ἡ χαρά καί ἡ ἱκανοποίησις ἡμῶν αὕτη εἶναι ἐπί τοσοῦτον μεγαλυτέρα, καθ' ὅσον ἡ Συνέλευσις συνέρχεται ἐπί ἐδάφους τῆς κανονικῆς πνευματικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί εἶναι ἡ πρώτη εἰς τήν σειράν τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τοῦ Συμβουλίου, ἧτις συνέρχεται εἰς Ὁρθόδοξον περιβάλλον.

Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον περιβάλλει μετ' ἐμπιστοσύνης καί ἐκτιμήσεως τοὺς ἱερούς σκοπούς καί τό ἔργον τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν καί συμμετέχει ἐκθύμως εἰς αὐτό. Οἱ σκοποὶ οὗτοι εἶναι ὄντως ὕψηλοί καί ἀνταποκρίνονται πλήρως πρός τήν καθημερινήν προσευχήν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας "ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καί τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως".

Ἐπάρχουσι βεβαίως καί ἄλλοι ἀνάλογοι θεσμοί καί ὀργανισμοί, καρποφόρως καί ἀποδοτικῶς καί αὐτοὶ ἐργαζόμενοι πρός τήν ἰδίαν κατεύθυνσιν.

Πλὴν, τό Συμβούλιον Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν ἀποκτᾷ διὰ πάντας ἡμᾶς μίαν ἰδιάζουσαν σημασίαν καί σπουδαιότητα, ὡς ἔχον ἀντικείμενον καί τομέα τῆς δράσεως αὐτοῦ τὰς Ἐκκλησίας τῆς γηραιᾶς ἀλλά καί ἀειθαλοῦς Εὐρώπης, τῆς Ἡπείρου ἡμῶν, ἧτις ἐγνώρισε πλείστας φωτεινάς καί ἀνεπαναλήπτους ἐκδηλώσεις πολιτισμοῦ, οὐχί βεβαίως μόνον τεχνικοῦ, ἀλλά καί πνευματικοῦ κυρίως. Ἡ Ἡπειρος ἡμῶν ὅμως ἐγνώρισε καί ἔζησεν, ἐξ ἀντιθέτου, καί μεγάλας κρίσεις καί σχίσματα καί διαιρέσεις καί καταστροφάς, μέχρι καί τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων τοῦ αἰῶνος ἡμῶν. Ἐξ ὧν τούτων γεννᾶται ἡ ἀνάγκη ἰδιαιτέρας πνευματικῆς στοργῆς καί μερίμνης πρός τήν Εὐρώπην καί τοὺς λαοὺς αὐτῆς, διὰ νά καταστή ὁ χῶρος οὗτος, διὰ τοῦ βιουμένου Εὐαγγελίου, "ἄλας" καί "φῶς" ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλά προσέτι καί προσφορά καί διακονία πρός τοὺς ἐγγύς καί τοὺς μακρὰν.

Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, τό ὁποῖον θά ἀποτελέσῃ τό ἐπίκεντρον τῶν συζητήσεων ὑμῶν ἐν Κρήτῃ, κατὰ τήν Ὁρθόδοξον ἡμῶν πίστιν καί ὑμνολογίαν, τήν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς "εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσε", ἀντί τοῦ προτέρου "διαμερισμοῦ τῶν ἔθνων".

Ἀπό ταύτης τῆς πλευρᾶς, χαίρομεν διὰ τήν πληρότητα τῆς παρουσίας Συνελεύσεως. Χαίρομεν διὰ τήν εὐρεῖαν συμμετοχὴν ὧν τῶν μελῶν-Ἐκκλησιῶν τῆς Εὐρώπης. Χαίρομεν διὰ τήν συνεργασίαν ἐν αὐτῷ τῶν κυριωτέρων Χριστιανικῶν Ὁργανισμῶν. Χαιρετίζομεν δέ ἐγκαρδίως καί τὰς ὑφισταμένας καί ἐξελισσομένας ἀγαθὰς σχέσεις τῆς σεβασμίας ἐν Εὐρώπῃ Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν καί τήν παρουσίαν ἐν τῇ Συνελεύσει ἐκπροσώπων αὐτῆς. Καί διατυποῦμεν καί ἐπισήμως τήν εὐχήν, ὅπως ἴδωμεν καί τήν Ἐκκλησίαν ταύτην εἰσερχομένην ὡς πλήρες μέλος εἰς τό Συμβούλιον.

Ἡ Συνέλευσις ὑμῶν τήν ἐλευθερίαν καί τήν δύναμιν ἐν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι προβάλλει καί διακηρύττει πρός τόν κόσμον. Εἰς τήν ἐνότητα δέ καί συνεργασίαν καλεῖ αὕτη τὰς Ἐκκλησίας τῆς Εὐρώπης.

Τὰς ἀρχὰς ταύτας κηρύττει σήμερον καί ὁ καθ' ἡμᾶς Ἁγιώτατος Ἀποστολικὸς καί Πατριαρχικὸς Οἰκουμενικὸς Θρόνος πρός

ὄλους ὑμᾶς, ὅπως πράττει τοῦτο πάντοτε καί πρός πάντας. Ἐπιθυμεῖ τήν ἐπίτευξιν τῆς ἐνότητος ταύτης ἐν ἐλευθερίᾳ καί δυνάμει πνευματικῇ, προσφέρων προθύμως τήν ἑαυτοῦ συνεργασίαν καί συμβολήν εἰς οἰκοδομήν καί αὔξησιν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί εἰς διακονίαν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις καί διαστάσεις τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Αἱ δωρεαί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴησαν μετὰ πάντων ὑμῶν, ἀδελφοί."

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἡ 8η Γενική Συνέλευσις τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν.

Πλέον τῶν 400 ἀντιπροσώπων, συμβούλων καί παρατηρητῶν ἔλαβον μέρος εἰς τήν 8ην Γενικήν Συνέλευσιν τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Κ.Ε.Κ.), ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη εἰς Μάλεμε, πλησίον τῆς πόλεως τῶν Χανίων τῆς Κρήτης, ἀπό 18 ἕως 25 Ὀκτωβρίου ἐ.ε. Τό κεντρικόν θέμα τῆς Συνελεύσεως ("Τό Ἅγιον Πνεῦμα : δύναμις ἐλευθερίας") ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν 112 Ἐκκλησιῶν-μελῶν τῆς Κ.Ε.Κ. νά χαράξουν, διά τὰ ἐπόμενα ἔτη, τήν γραμμὴν τήν ὁποίαν μέλλουν νά ἀκολουθήσουν ἀπό κοινοῦ εἰς τόν ἀγῶνα καί τήν μαρτυρίαν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Εὐρώπης ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν χριστιανικὴν ἐνότητα, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, τήν οἰκοδόμησιν τῆς εἰρήνης, τόν ἀφοπλισμόν καί τήν οἰκουμενικὴν συνεργασίαν τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης - Δυτικῆς καί Ἀνατολικῆς.

Ὡς ἐτόνισεν εἰς τήν ἐναρκτήριον ὁμιλίαν του ὁ πᾶστωρ André Appel (Στρασβοῦργον), Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως, σκοπός ταύτης εἶναι : "νά συμφωνήσωμεν ἐπὶ τοῦ τύπου τῆς μαρτυρίας τήν ὁποίαν ὀφείλουν σήμερον νά δώσουν οἱ χριστιανοὶ οἱ ζῶντες ἐπὶ τῆς ἠπεύρου ταύτης - ὑπερβολικᾶ πλουσίας ἐν σχέσει πρός τὰς ἄλλας διὰ νά δυνηθῆ νά συντελέσῃ πραγματικᾶ εἰς τήν εἰρήνην, ὑπερβολικᾶ προσανατολισμένης πρός τήν ὑλικὴν καὶ τεχνολογικὴν πρόοδον διὰ νά εἶναι εἰς θέσιν νά ἀντιμετωπίσῃ τήν πρόκλησιν πού συνιστᾷ διὰ τόν ἄνθρωπον ὁ σημερινός ἀπανθρωπισμός του." Ὁ ὁμιλητής, ἀναλύων τήν σημερινὴν οἰκουμενικὴν πραγματικότητα

τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἐξέφρασε τὴν λύπην του διότι αὕτη εὐρίσκει-
ται εἰς χεῖρας εἰδικευμένων θεολόγων καὶ δέν φθάνει μέχρι τῶν
χριστιανῶν τῆς βάσεως, διετύπωσεν ὅμως τὴν ἐλπίδα διὰ τὴν βελτί-
ωσιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς.

Ἐμίλησεν ἐπίσης ὁ πάστορ Glen Williams, Γενικός Γραμμα-
τεὺς τῆς Κ.Ε.Κ., ὁ ὁποῖος προέβη εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῶν δραστη-
ριοτήτων ταύτης ἀπὸ τῆς τελευταίας Γενικῆς Συνελεύσεως, τὸ 1974,
εἰς Engelberg τῆς Ἑλβετίας, καὶ ὑπενθύμισεν ὅτι ἡ Κ.Ε.Κ. ἐορτά-
ζει ἐφέτος τὴν 20ὴν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της. Οἱ διευθύνον-
τες τὰς ἐργασίας τῆς Συνελεύσεως δέν παρέλειψαν νὰ τονίσουν, ὅτι
ἡ ἐπιλογή τοῦ χώρου ἔνθα αὕτη πραγματοποιεῖται μαρτυρεῖ τὴν ἐπι-
θυμίαν τῆς Κ.Ε.Κ. ὅπως καταστήσῃ αἰσθητὴν τὴν εἰς τοὺς κόλπους
της παρουσίαν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὁ διάλογος μετὰ τῶν
ἁποίων, κατὰ προτεσταντικὴν ἐκτίμησιν, μόλις τώρα ἀρχίζει.

Εἰς μῆνυμά του ἐξ ἄλλου πρὸς τοὺς συνέδρους (δημοσιευό-
μενον εἰς ἄλλην στήλην τῆς "Ἐπισκέψεως") ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ
Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος διεδήλωσε τὴν ἀμέριστον
ὑποστήριξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὰς ἐργασίας
τῆς Συνελεύσεως καὶ τὰς δραστηριότητας τῆς Κ.Ε.Κ., ἐξέφρασε δέ
ἐπισήμως τὴν εὐχὴν τῆς Ἐκκλησίας του ὅπως ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ
Ἐκκλησία καταστή πληρὸς μέλος τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν
Ἐκκλησιῶν. Ἡ εὐχὴ καὶ πρότασις αὕτη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρ-
χου ἐγένετο ἀντικείμενον μακρῶν συζητήσεων κατὰ τὰς ἐργασίας
τῆς Συνελεύσεως, ἀνελύθη δέ λεπτομερέστερον, εἰς ἐπὶ τοῦτο ὀργα-
νωθεῖσαν συνέντευξιν τύπου, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μύρων
κ. Χρυσοστόμου. Κατὰ ταύτην, ὁ ἐκ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ρωμαιοκαθο-
λικῆς Ἐκκλησίας π. Pierre Duprey ἐχαρακτήρισε τὴν δήλωσιν ὡς
ἐκφρασιν τῆς βαθείας ἐπιθυμίας τῆς Α.Θ. Παναγιότητος δι' ἐνότητα·
δέν παρέλειψεν ὅμως νὰ σημειώσῃ ὅτι ἡ θετικὴ ἀνταπόκρισις τῆς
Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ἐξαρτᾶται
οὐχὶ ἐκ τῆς Γραμματείας διὰ τὴν Ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν τοῦ
Βατικανοῦ ἀλλ' ἐκ τῆς Συνελεύσεως τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ρωμαιοκαθο-
λικῆς Ἐκκλησίας. Σημειωτέον ὅτι τὸ Βατικανὸν ἐξεπροσωπήθη εἰς
τὴν ἐν Κρήτῃ Συνέλευσιν διὰ τοῦ Σεβ. Ramon Torella, Προϊσταμένου

τῆς Γραμματείας διὰ τὴν Ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν, τοῦ Γραμματέως ταύτης π. Pierre Duprey καὶ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Συνόδων Ἐπισκόπων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας Δρος Ivon Führer.

Ἰδιαιτέρως χαρακτηριστικόν εἶναι τὸ γεγονός ὅτι διὰ πρώτην φοράν εἰς συνέλευσιν τοιαύτης σημασίας ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν νὰ ἐκθέσῃ τὰς ἀπόψεις της ἐπὶ σημαντικωτάτου θέματος ὡς τὸ τῆς ὀρθοδόξου πνευματολογίας. Τὸ θέμα τοῦτο ἀνελύθη ὑπὸ τῶν τριῶν κυρίων ὁμιλητῶν, ἀπάντων ὀρθοδόξων. Ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν, θεολόγος κ. Χρῆστος Γιαναρᾶς, ἀνέπτυξε τὴν πνευματικὴν διάστασιν καὶ τὸ λυτρωτικὸν περιεχόμενον τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τὸ ἀνθρώπινον εἶναι εἰς ἕκτασιν ἀτομικὴν ὡς καὶ, κυρίως παγκόσμιον καὶ παν-κοσμικὴν. Ὁ δεῦτερος ὁμιλητής, ἐξ ἄλλου, Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Κάλλιστος Ware ἀνέλυσε τὰς λειτουργίας καὶ ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς ὅλας τὰς φάσεις τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τῆς ὑπερφυσικῆς καὶ μυστηριακῆς μέχρι τῆς λειτουργικῆς, λατρευτικῆς, μοναστικῆς καὶ, ἀκόμη, μέχρι καὶ τῆς ἰδιαιτέρας πνευματικῆς ζωῆς τοῦ κάθε ὀρθοδόξου, δίδων οὕτω μίαν εἰκόνα τοῦ πῶς καὶ πόσον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι παρόν εἰς ὅλας τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τέκνων της. Ὁ τρίτος ὁμιλητής, Σεβ. Μητροπολίτης Ταλλίνης καὶ Ἑσθονίας κ. Ἀλέξιος, ἔδωσε μίαν ἄλλην εἰκόνα τῶν πολλαπλῶν ἐνεργειῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀναφερθεὶς εἰς τὰ πλέον σύγχρονα καὶ φλέγοντα προβλήματα τῆς ζωῆς, ὅπως εἶναι ἡ εἰρήνη ὡς ἄρσις ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ κακοῦ πού λέγεται πόλεμος, ἡ συνύπαρξις ἐκεῖ ὅπου τείνει νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἐχθρότης, ἡ ὑφesiς ἐκεῖ ὅπου θεσμοὶ καὶ κράτη ζοῦν τὴν ἔντασιν.

Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι εἷς τῶν δύο ἀντιπροέδρων τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως ἦτο ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας Σεβ. Μητροπολίτης Μύρων κ. Χρυσόστομος. Ἔτερα μέλη αὐτῆς ἦσαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Αἰμιλιανός, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Σασίμων κ. Ἰερεμίας, οἱ ἐλλογιμ. καθηγηταὶ κ.κ. Βασίλειος Σταυρίδης καὶ Γρηγόριος Λαρεντζάκης καὶ ὁ θεολόγος κ. Γεώργιος Λαιμόπουλος.

Χαρακτηριστικόν ἐπίσης τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἡ Κ.Ε.Κ. ἀποδίδει εἰς τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν τῶν Ὁρθοδόξων εἰς τὴν καθόλου δραστηριότητα αὐτῆς εἶναι ὁ διορισμὸς τοῦ Αἰδεσιμολ. καθηγητοῦ π. Dumitru Popescu (Πατριαρχεῖον Ρουμανίας) εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ-Γραμματέως Σπουδῶν. Ἐξ ἄλλου, θά πρέπει νά σημειωθῇ ὅτι εἰς τὰ δύο ἀνώτατα διοικητικὰ σώματα τῆς Κ.Ε.Κ., ἥτοι εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ τὴν Συμβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν, μετέχουν σήμερον ἑπτὰ συνολικῶς ὀρθόδοξοι ἐκπρόσωποι. Μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Προεδρείου συγκατελέγεται καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μύρων κ. Χρυσόστομος ἐκλεγείς εἰς τὴν θέσιν ταύτην κατὰ τὴν παροῦσαν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Κ.Ε.Κ.

Εἰς τὸ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐκδοθὲν Μήνυμα τῆς Κ.Ε.Κ. πρὸς τὰς Ἐκκλησίας-μέλη αὐτῆς τονίζεται ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης γενικῶς, καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης εἰδικώτερον εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Συνελεύσεως καὶ ἐκφράζονται εὐχαριστίαι πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην διὰ τὴν πρόσκλησιν αὐτοῦ πρὸς τὴν Κ.Ε.Κ. ὅπως πραγματοποιήσῃ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν αὐτῆς ἐπὶ ἐδάφους ὑπαγομένου κανονικῶς εἰς αὐτόν.

- Ἡ πρώτη Συνεδρία τῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

Τὴν 11ην Ὀκτωβρίου ἐ.ξ. συνῆλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἰακώβου ἡ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

Εἶναι αὕτη ἡ πρώτη Συνέλευσις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, πραγματοποιουμένη μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύϊ τοῦ νέου καταστατικοῦ χάρτου αὐτῆς. Ὡς λέγεται εἰς τὴν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐκδοθεῖσαν ἀνακοίνωσιν, οἱ σύεδροι ἀνέπεμψαν εἰδικὴν προσευχὴν, ἤκουσαν δέ ἐν συνεχείᾳ προσλαλιάν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἰακώβου καὶ σύντομον εὐχαριστήριον ὁμιλίαν τοῦ πρώτου τῇ τάξει Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Νέας Ἰερσέης

κ. Σίλα. Κατόπιν, ἡ Σύνοδος εἰσῆλθεν εἰς τό οὐσιαστικόν μέρος τῆς ἡμερησίας διατάξεως καί συνεκρότησεν τάς ἐπί μέρους συνοδικάς ἐπιτροπάς αὐτῆς, ἀνέθεσεν εἰς τήν ἐπί τῶν κανονικῶν ζητημάτων ἐπιτροπήν τήν κατάρτισιν ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῆς Συνόδου καί τῆς Γραμματείας αὐτῆς, ἔλαβεν ἀποφάσεις σχετικῶς πρὸς τήν ἀνάπτυξιν τῆς ἐξωτερικῆς καί ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς ὡς καί τήν μείζονα καλλιέργειαν τοῦ θείου κηρύγματος καί τήν πιστήν τήρησιν τοῦ τυπικοῦ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

- 'Απόψεις τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου Β' περί Οἰκουμενισμοῦ.

Θίγων τό θέμα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἰς ἐγκύκλιον αὐτοῦ ἀφιερωμένην εἰς τήν κατήχησιν καί ἀπευθυνομένην πρὸς τοὺς συνεδριάζοντας εἰς Λούρδην ρωμαιοκαθολικούς Ἐπισκόπους, ὁ Πάπας τονίζει τήν ἀνάγκην ὅπως ἡ χριστιανική κατήχησις, εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἔχη βασικῶς χριστοκεντρικόν χαρακτήρα, συγχρόνως δέ καί μίαν "οἰκουμενικήν διάστασιν".

Εἰς τό σημεῖον τοῦτο ὁ Πάπας παρατηρεῖ, ὅτι ἡ οἰκουμενική συνεργασία δέν πρέπει νά νοηθῆ ὑπό τήν ἔννοιαν μιᾶς προσπαθείας περιορισμοῦ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας εἰς τό ἐλάχιστον ὄριον τῶν σημείων τὰ ὁποῖα ἡ ρωμαιοκαθολική διδασκαλία ἔχει κοινά μέ τάς ἄλλας χριστιανικάς Ὁμολογίας. Ἡ κατήχησις θά εἶναι οἰκουμενική, λέγει ὁ Πάπας, "ἐάν, χωρίς νά παραιτῆται τῆς διδασκαλίας ὅτι τό πλήρωμα τῶν ἀποκεκαλυμμένων ἀληθειῶν καί τῶν μέσων σωτηρίας τὰ ὁποῖα ἔδρυσεν ὁ Χριστός παραμένουν ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, διδάσκη τοῦτο ὑπό πνεῦμα εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ, ἐκδηλουμένου εἰς λόγους καί πράξεις, ἔναντι τῶν ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων αἱ ὁποῖαι δέν τελοῦν ἐν τελείᾳ ἐνώσει μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης".

"Ἐν τῷ πλαίσιῳ τούτῳ", λέγει ἐν συνεχείᾳ, "εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικόν ὅπως γίνεται μία ὀρθή καί πιστή παρουσίασις τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καί ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων, τάς ὁποίας τό πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ δέν ἀρνεῖται νά χρησιμοποιεῖ ὡς μέσα σωτηρίας· μεταξύ δέ τῶν στοιχείων ἢ τῶν ἀγαθῶν διὰ τοῦ συνόλου τῶν

ὁποῦν οἰκοδομεῖται καὶ ζωοποιεῖται ἡ Ἐκκλησία, ἀρκετά, καὶ μάλιστα πολλά καὶ μεγάλης ἀξίας, δύνανται νὰ ὑπάρχουν ἐκτός τῶν ὁρίων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας... Ἡ κατήχησις θά ἔχη οἰκουμενικὴν διάστασιν, εἴν, πλήν τούτου, ἐξάπτη καὶ τροφοδοτῆ μίαν πραγματικὴν ἐπιθυμίαν μιμήσεως τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ ἢ, ἀκόμη περισσότερο, εἴν ἐμπνέη σοβαρὰς προσπάθειας (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς προσπάθειας ὅπως ἡ Ἐκκλησία καθάρῃ ἑαυτήν ἐν τῇ ταπεινότητι καὶ τῇ θέρμῃ τοῦ Πνεύματος) πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τεθοῦν κατὰ μέρος τὰ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἀκόμη, τοῦτο δέ ὄχι χάριν ἐνὸς εὐκόλου ἀνεδαφισμοῦ συνισταμένου εἰς παραλείψεις καὶ παραχωρήσεις ἐπὶ τοῦ δογματικοῦ πεδίου, ἀλλὰ χάριν τῆς τελείας ἐνότητος, ὅταν ὁ Κύριος τὸ θελήσῃ καὶ διὰ τῶν ὁδῶν τὰς ὁποίας θά ἐκλέξῃ".

- Θεολογικαὶ δυσχέρειαι ἐντὸς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν χειροτονίαν τῶν γυναικῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τετάρτης συναντήσεως τοῦ Ἀγγλικανικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸ ὁποῖον μετέχουν αἱ διάφοροι αὐτόνομοι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀγγλικανικῆς Κοινότητος (Μάϊος 1979) ἐξητάσθη, ὡς ἀναγράφει τὸ τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ δελτίου "Νέα ἀπὸ τὰς Ἀγγλικανικὰς Ἐκκλησίας", τὸ θεολογικὸν πρόβλημα τὸ ὁποῖον γεννᾶται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ διάφοροι Ἀγγλικανικαὶ Ἐκκλησίαι ἔχουν λάβει ἀλληλοσυγκρουομένας ἀποφάσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα τῆς ἱερωσύνης τῶν γυναικῶν. Οὕτω διαπιστοῦνται, ὅτι ὑπάρχουν σήμερον τέσσαρες διαφορετικαὶ τάσεις, ἐντὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀγγλικανικῆς Κοινότητος, ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἦτοι : α) ἡ τῶν κοινοτήτων αἱ ὁποῖαι ἤδη ἔχουν προβῆ εἰς χειροτονίαν γυναικῶν, β) ἡ τῶν κοινοτήτων αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀπορίψει τὴν χειροτονίαν τῶν γυναικῶν, γ) ἡ τῶν κοινοτήτων αἱ ὁποῖαι συνεφώνησαν ὅτι δέν ὑπάρχουν θεμελιώδεις θεολογικαὶ ἀντιρρήσεις διὰ τοιαύτας χειροτονίας ἀλλὰ δέν ἔχουν εἰσέτι προβῆ εἰς συγκεκριμένας ἐνεργείας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην (π.χ. ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας), καὶ δ) ἡ τῶν κοινοτήτων διὰ τὰς ὁποίας τὸ θέμα παραμένει εἰσέτι ἐκκρεμές. Τὸ θεολογικὸν

πρόβλημα, τό ὁποῖον γεννᾶται ἐν προκειμένῳ εἶναι τό ἀκόλουθον: πῶς εἶναι δυνατόν Ἐκκλησίαι μέλη τῆς Ἀγγλικανικῆς Κοινοῦτητος νά παραμένουν ἐν κοινωνίᾳ μετ' ἀλλήλων "ὅταν δέν ὑπάρχη πλέον πλήρης ἀποδοχή καί ἀμοιβαιότης ἐν σχέσει πρὸς τό ἱερατικόν λειτουργήμα;" Ἐρωτᾶται δέ εἰδικώτερον : θά ὑπάρχη ἡ δυνατότης ρήτρας ἀναγνωρίζουσας εἰς τό θέμα τοῦτο τήν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, θά εἶναι δέ περαιτέρω δυνατόν εἰς γυναῖκας ἱερεῖς νά μετατίθενται ἀδιακρίτως ἀπό μιᾶς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας εἰς ἄλλην; Ἀναμένεται ὅτι ὡς πρὸς τό τελευταῖον τοῦτο ἡ συνάντησις τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ἀγγλικανικῶν Ἐκκλησιῶν τόν Νοέμβριον ἐ.ἔ. θά χαράξη κατευθυντηρίου γραμμᾶς.

- Ὁ ἑορτασμός τῆς 1600ῆς ἀμφιετηρίδος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Εἰς τό Διορθόδοξον Κέντρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τήν Μοῦνην Πεντέλης, ἐπραγματοποιήθη ἀπό 14 ἕως 17 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἑορτασμός τῆς 1600ῆς ἀμφιετηρίδος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Τῆς ἐπιτροπῆς ἑορτασμοῦ προήδρευσεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ὠμίλησαν δέ οἱ καθηγηταί Βασίλειος Δεντάκης ("Ὁ χαρακτήρ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου κατὰ Γρηγόριον τόν Ναζιανζηνόν καί Γρηγόριον τόν Νύσσης"), Στυλιανός Παπαδόπουλος ("Περί τῆς θεολογικῆς πορείας καί προσφορᾶς τοῦ Μ. Βασιλείου"), ὁ πρεσβύτερος Μιχαήλ Νάσσης ("Ὁ Μέγας Βασίλειος ὡς πολέμιος τῆς κακοδοξίας"), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βρυξελλῶν κ. Βασίλειος ("Ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ κατὰ τόν Μέγαν Βασίλειον"), ὁ καθηγητής π. Ἀθανάσιος Γιέφτις ("Πίστις καί βάπτισμα : δύο τρόποι σωτηρίας κατὰ Μέγαν Βασίλειον"), ὁ Ἐπίσκοπος Πλοεστίου κ. Ἀντώνιος ("Αἱ κοινωνικαί ἰδέαι εἰς τό ἔργον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου"), ὁ καθηγητής κ. Γεώργιος Γαλίτης ("Ἡ Ἁγία Γραφή εἰς τό ἔργον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου"),

"Ἄλλαι ἀνακοινώσεις ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι : ὑπό τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης Κωνσταντίνου Καλλινίκου ("Σχέσεις Μεγάλου Βασιλείου πρὸς τόν Μέγαν Ἀθανάσιον")

ὑπό τοῦ Ἐπισκόπου Δραγκοβίτσας κ. Ἰωάννου (Θεολογική Ἀκαδημία Σόφιας - "Αἱ κοινωνικαί ἀντιλήψεις τοῦ Μεγάλου Βασιλείου") * ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Σερβίων καί Κοζάνης κ. Διονυσίου ("Ὁ Μ. Βασίλειος καί ἡ ὑμνολογική παράδοσις") * ὑπό τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Μπόνη ("Ἡ προσωπικότης τοῦ Μεγάλου Βασιλείου") * ὑπό τοῦ καθηγητοῦ Ἐϊμοβιτς Σκουράτ (Θεολογική Σχολή Μόσχας - "Αἱ ἀρεταί εἰς τήν πνευματικήν ζωήν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τό ἔργον τοῦ Μ. Βασιλείου") * ὑπό τοῦ καθηγητοῦ κ. Εὐαγγέλου Θεοδώρου ("Ὁ διάλογος μέ τούς ἑτεροδόξους κατὰ τόν Μ. Βασίλειον") * ὑπό τοῦ καθηγητοῦ κ. Γερασίμου Κονιδάρη ("Ἡ Β' Οἰκουμενική Σύνοδος θρύμβος τῆς πολιτικῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου") * ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα ("Ὁ Μέγας Βασίλειος ὡς ἐπίσκοπος") * ὑπό τοῦ καθηγητοῦ κ. Βλασίου Φειδᾶ ("Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔναντι τῆς Δύσεως") * ὑπό τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Μπεμπῆ (Θεολογική Σχολή τῆς Βοστώνης - "Περί τῆς λειτουργικῆς θεολογίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου") κ.ἄ.

- Ἡ οἰκουμενική κίνησις εἰς τό Ὀρθόδοξον Κέντρον τοῦ Σαμπεζύ.

Τήν 31ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. τό Ὀρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Σαμπεζύ ἐπεσκέφθη ὁμάς 20 περίπου σπουδαστῶν τῆς θεολογίας, μετεκπαιδευομένων εἰς τό Π.Σ.Ε. Οὗτοι μετέσχον εἰς τήν ὀρθόδοξον λατρείαν, παρηκολούθησαν δέ δύο διαλέξεις, τήν μίαν, ὑπό τοῦ Δρος Hans Ruedi Weber, ἐπί τοῦ θέματος "Ἡ Σταύρωσις εἰς τήν χριστιανικήν τέχνην καί μουσικήν" καί ἑτέραν, ὑπό συνεργάτου τοῦ Ὀρθόδοξου Κέντρου, μέ θέμα "Ἡ εἰκὼν ὡς ἐπικοινωνία".

- Σύντομα Νέα.

Ἡ Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μετεκάλεσεν εἰς τήν πρώτην ἔδραν τῆς Καινῆς Διαθήκης τόν κ. Γεώργιον Γαλίτην, καθηγητήν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης. Οὗτος διαδέχεται

τόν λόγφ ἡλικίας ἀποχωροῦντα καθηγητήν κ. Μάρκον Σιώτην. Ὁ καθ. κ. Γαλίτης εἶναι γνωστός σύν τοῖς ἄλλοις καί διὰ τήν συμβολήν του εἰς τόν διορθόδοξον καί διαχριστιανικόν τομέα.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Νέα Ἐκδόσεις.

Ἦρχισε δημοσιευόμενον εἰς ἀγγλικήν μετάφρασιν τό πλήρες κείμενον τῆς "Φιλοκαλίας", τῆς γνωστῆς συλλογῆς κειμένων ἀναγομένων εἰς τήν ὀρθόδοξον μοναχικήν πνευματικότητα καί συνταχθέντων μεταξύ τοῦ Δ' καί τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Ταῦτα ἐξέδωκαν ἐν Βενετία τῷ 1782 ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης καί Μακάριος ὁ Κορίνθιος.

Ἡ ἀγγλική ἔκδοσις, ἡ ὁποία, ὅταν συμπληρωθῆ, θά ἀριθμηθῆ πέντε τόμους, ἐγένετο ὑπό τῶν G.E.H. Palmer, Philip Sherrard καί τοῦ ἀρχιμανδρίτου Καλλίστου Ware, γνωστοῦ ὀρθοδόξου θεολόγου, καθηγητοῦ εἰς τό Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης (*The Philokalia, Volume 1, London, Ed. Faber and Faber, 1979*). Ὡς ἀναφέρουν οἱ μεταφρασταί εἰς τήν εἰσαγωγήν των, ἡ νέα ἔκδοσις περιέχει νέα εἰσαγωγικά σημειώματα εἰς τά ἐπί μέρους κείμενα, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν της βελτιωμένον ἑλληνικόν κείμενον, προσπαθεῖ δέ νά ἀποκαταστήσῃ τήν πατρότητα ὀρισμένων ἐκ τῶν ἀνθολογουμένων κειμένων τῶν ὁποίων οἱ πρῶτοι ἐκδόται τῆς Φιλοκαλίας δέν εἶχον εἰσέτι τήν δυνατότητα νά ἐλέγξουν τήν γνησιότητα. Ὡς οἱ ἐκδόται παρατηροῦν, Φιλοκαλία σημαίνει τήν φιλίαν, τόν ἔρωτα πρός τό πνευματικόν κάλλος, τήν ὑπερβατικήν πηγὴν τῆς ζωῆς καί τῆς ἀληθείας. Ἡ Φιλοκαλία εἶναι ἓν ὁδοιπορικόν διὰ μέσου τῶν ἐρήμων καί τῆς ματαιότητος τῆς ζωῆς πρός μίαν ἀνωτέραν πηγὴν γνώσεως, γνώσεως θεωρητικῆς, δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καθιστώσης τόν ἀσκούμενον δι' αὐτῆς υἱόν τοῦ Θεοῦ. Ἡ γνῶσις αὕτη, καταστάσα εὐρύτερον γνωστή διὰ τοῦ ἡσυχαστικοῦ κινήματος τοῦ ΙΓ' καί ΙΔ' αἰῶνος, διεδόθη ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὅρους εἰς ὅλας τὰς ὀρθοδόξους χώρας (Βουλγαρία, Σερβία, Ρωσία), εἰς τὰς ὁποίας ἀνεγένεσε βαθύτατα τήν πνευματικήν

ζωήν. Οἱ ἄγγλοι μεταφρασταί τῆς Φιλοκαλίας ἐλπίζουν ὅτι ἡ μετάφρασις τοῦ ἔργου τούτου εἰς τὴν ἀγγλικὴν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῆς πνευματικῆς ζωῆς ὄχι μόνον ἐντὸς τῆς στενωτέρας κοινότητος τῶν μοναχῶν ἀλλὰ καὶ εὐρύτερον μεταξύ τῶν λαϊκῶν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι, ζῶντες ἐν τῷ κόσμῳ, διψοῦν διὰ μίαν γνησιώτεραν ζωὴν ἐν Χριστῷ.

Ἄξια μνημονεύσεως εἶναι ἐπίσης ἡ σειρά πατερικῶν κειμένων τῶν ἐκδόσεων "Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς" Θεσσαλονίκης, δημοσιευομένων ὑπὸ τὸν τίτλον "Φιλοκαλία τῶν Νηπτικῶν καὶ Ἀσκητικῶν". Ἐκ τῶν ἐκδοθέντων μέχρι σήμερον, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ καθ. κ. Παναγιώτου Χρήστου καὶ τοῦ ὑφηγητοῦ κ. Θεοδώρου Ζήση, τόμων ἀναφέρομεν τὸν τελευταῖον (ὑπ' ἀριθμὸν 22), περιέχοντα τὰ πονήματα τοῦ Νικολάου Καβάσιλα "Εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν" καὶ "Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς". Ἡ εἰσαγωγή, ἡ ἀποκατάστασις τοῦ κειμένου, ἡ μετάφρασις καὶ τὰ σχόλια ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Χρήστου, ὁ ὅποιος δικαίως εἰς τὸ εἰσαγωγικόν του σημείωμα ἐξαίρει τὴν λογοτεχνικὴν ἀξίαν καὶ τὴν θρησκευτικὴν θέρμην καὶ γνησιότητα τῶν κειμένων αὐτῶν.

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιθυμεῖ, τέλος, νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ἰνστιτούτου Συμβολικῆς Bensheim τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας, τοῦ ὁποίου ἡ ἔδρα εὐρίσκεται εἰς τὴν πόλιν Darmstadt τῆς Δυτικῆς Γερμανίας. Τὸ τμῆμα Ὑλικοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου ἐκδίδει δευτερίον ὑπὸ τὸν τίτλον M.D. (Materialdienst) ὡς καὶ ἕτερα κείμενα εἰς τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται συχνά ἐνδιαφέρουσαι μελέται ἀφορῶσαι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ διεξαγομένου σήμερον οἰκουμενικοῦ διαλόγου. Ἀναφέρομεν ἐνδεικτικῶς τὴν μελέτην τοῦ Δρος Ἀθανασίου Μπασδέκη "Ἡ παρουσίασις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς γερμανικὰς συμβολικὰς τοῦ παρόντος" (M.D. Μάϊος-Ἰούνιος 1979)· τοῦ αὐτοῦ "Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ ἡ ἐνδογερμανικὴ οἰκουμένη" (Materialdienst der ökumenischen Centrale, Ἰούνιος 1979, Ἄρ. 10) τοῦ αὐτοῦ "Εὐαγγελισμός καὶ προσηλυτισμός, μία ὀρθόδοξος ἀποψις" (αὐτόθι, Μάρτιος 1979, Ἄρ. 1), Δαμασκηνοῦ Παπανδρέου "Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὡς ἐγγυητής

τῆς ἀληθείας καὶ ἐνότητος (M.D. Sonderheft, Ὀκτώβριος 1979)
κ.ἄ.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 436.- BOBRINSKOY Boris, Rév. Prof. : Interpellations orthodoxes aux évêques catholiques en France. Contacts 31(1979), 107, 290-297.
- 437.- BUHLER F.: L'Eglise locale. Un manuel pratique. Fontenay-sous-Bois, Ed. Farel, 1979, 211p.
- 438.- BUNNEN Alexis van : Un théologien de l'Unité - le Père Louis Bouyer. Contacts 31(1979), 107, 298-319.
- 439.- CLEMENT Olivier ; Quelques approches de la théologie et de l'expérience du Saint-Esprit dans l'Eglise orthodoxe. Contacts 31(1979), 107, 241-268.
- 440.- CONSTANTELOS Demetrios : Mysticism and Social Involvement in the Later Byzantine Church - Theoleptos of Philadelphia. A case study. Byzantine Studies 6(1979), 1-2, 83-94.
- 441.- CONSTANTELOS Demetrios : Byzantine Religiosity and Ancient Greek Religiosity. Byzantina kai Metabyzantina 1(1978), 135-151.
- 442.- FAHEY Michael : Fils et Esprit - Théologies divergentes entre Constantinople et l'Occident. Concilium 1979, No 148, 37-45.
- 443.- GRIBOMONT Jean : Les Règles épistolaires de Saint Basile - Lettres 173 et 22. Antonianum 54(1979), 2-3, 255-287.
- 444.- HAJJAR Joseph : Le Vatican - La France et le Catholicisme oriental. Paris, Ed. Beauchesne, 1979, 592p.
- 445.- JEROME, Saint : Commentaire sur Saint Matthieu. Tome II. Livres III-IV. Texte latin, traduction, notes et index par Emile BONNARD. Paris, SC 259, Ed. du Cerf, 1979, 345p.
- 446.- ΚΑΡΜΙΡΗ Ἰωάννου : Ἡ Δ' Συνδιάσκεψις τῆς Μικτῆς ὀρθοδοξο-παλαιοκαθολικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ διαλόγου μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὀρθόδοξου καὶ Παλαιοκαθολικῆς. Ἐκκλησία 56(1979), 19, 411-415 (β' μέρος).
- 447.- LABOURDETTE Michel : Bulletin d'Histoire de l'Eglise. Revue Thomiste 79(1979), 2-3, 315-340.

- 448.- ΜΑΝΤΖΑΡΙΑΔΗ Γεωργίου : Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καί ἡ ἐποχή μας. Γρηγόριος Παλαμᾶς 62(1979), 671, 102-108.
- 449.- ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ Γεωργίου, Πρωτοπρ.: Ἐκκλησία καί σύγχρονα ἰδεολογικά ρεύματα. Ἀθήναι, 1979, 43 σ.
- 450.- ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ Γεωργίου, Πρωτοπρ.: Σταυρός - Θάνατος - Ἀνάστασις. Ἀθήναι, Ἐκδόσεις "Ὁρθοδόξου Τύπου", 1979, 29σ.
- 451.- ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ Γεωργίου, Πρωτοπρ. : August Bernhard Hasler. Πῶς ἔγινε ὁ Πάπας "Ἀλάθητος". Κριτική παρουσιάσις. Ἀθήναι, Ἐκδόσεις "Ὁρθοδόξου Τύπου", 1979, 56 σ.
- 452.- NELLAS Panayotis : Les nouvelles tendances "oecuméniques" du Vatican et l'Etat grec. SOP novembre 1979, No 42, 15-17.
- 453.- PANTSCHOWSKI Iwan : Esprit et Esprits. La question du mouvement charismatique. Prise de position orthodoxe. Concilium 1979, No 148, 145-152.
- 454.- ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ Χαρ. Κ. : Τό νομοθετικόν ἔργον τῆς Κυριλλομεθοδικῆς Ἱεραποστολῆς ἐν Μεγάλῃ Μοραβίᾳ. Θεσσαλονίκη, Ἑλληνική Ἑταιρεία Σλαβικῶν Μελετῶν, 1978, 142 σ.
- 455.- RITSCHL Dietrich : Histoire de la contoverse sur le Filioque. Concilium 1979, No 148, 23-35.
- 456.- STYLIANOPOULOS Théodore : Filioque. La position orthodoxe. Concilium 1979, No 148, 47-55.
- 457.- TOINET Paul : Théologie et eschatologie. Revue Thomiste 79(1979), 2, 181-222.
- 458.- TOURAILLE Jacques : "Resplandis nouvelle Jérusalem". Notes sur l'Eglise catholique et la Diaspora orthodoxe. Contacts 31(1979), 107, 269-282.
- 459.- WEIJENBORG Rinaldo : Prova dell' inautenticità del "Discorso XXV" attribuito a san Gregorio di Nazianzo. Antonianum 54 (1979), 2-3, 288-337.
- 460.- YANNARAS Christos : L'institution de la Pentarchie aujourd'hui. Contacts 31(1979), 107, 283-289.
- 461.- ΖΗΣΗ Θεοδώρου : Ἰδιοκτησία καί πλοῦτος κατὰ τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχας. Γρηγόριος Παλαμᾶς 62(1979), 671, 109-123.
- 462.- Curie Romaine et Communion d'Eglises. Concilium 1979, No 147, 140p.

- 463.- DIEU EST VIVANT. Catechisme pour les familles par un groupe de chrétiens orthodoxes. Préface d' Olivier CLEMENT. Paris, les Editions du Cerf, 1979, 493p.
- 464.- Le Saint-Esprit en Rediscussion. Concilium 1979, No 148, 156p.
- 465.- Orthodoxie et Catholicisme. Quelques aperçus. Contacts 31(1979), No 107.